

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen ja asemakaavan kumoamisen hyväksyminen / Riistaveden Vt 9 rinnakkaisväylä, Melalahti

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 215
1991/10.02.03/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

kaavoitusinsinööri Timo Könönen, puh. 044 718 5415

kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus hyväksyy:

- a. asemakaavaehdotuksen, asemakaavan muutosehdotuksen ja asemakaavan kumoamisen
- b. asemakaavaan liittyvän sitovan tonttijaon

Päätös

Merkitään, että kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Sakari Pääkkö sekä jäsen Teija Savolainen-Lipponen ilmoittivat esteellisyydestään asian käsittelyssä (yhteistöjäävi) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Merkitään, että kaavoitusinsinööri Timo Könönen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja poistui kokouksesta kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Tiivistelmä

Asemakaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa laadittavan Vt 9:n tiesuunnitelman mukaiset muutokset Kaavintien ja Aittorannantien välillä sekä uusien asuin- ja yritystonttien sijoittaminen kaava-alueelle. Lisäksi mahdollistetaan Riistaveden seurakuntatalon tontin käyttötarkoituksen muuttaminen kaupallisille palveluille.

Kaavaratkaisussa alueelle on osoitettu yhteensä 23 pientalotonttia, joista kaavan yhteydessä sitova tonttijako laaditaan 10:lle tontille. Asumisen rakennusoikeus alueella kasvaa 9 934 k-m². Kuukantien ja Hovinmäentien varrella olevalla teollisuusalueella on kaavaratkaisussa laajennettu kahta teollisuustonttia sekä muutettu yksi teollisuustontti osaksi uutta pientalokorttelia ja uutta suojaviheraluetta. Teollisuuden rakennusoikeus alueella pienenee 2 622 k-m².

Asemakaavaehdotuksen, asemakaavan muutosehdotuksen ja asemakaavan kumoamisen käsittelyvaiheet

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi asemakaavaehdotuksen, asemakaavan muutosehdotuksen ja asemakaavan kumoamisen 15.4.2026. Muutosehdotus on ollut AKL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 22.4.–25.5.2026. Nähtävilläolosta on tiedotettu Viikkosavossa ja kaupungin nettisivuilla julkaistujen kuulutusten lisäksi lähialueen

maanomistajia ja -haltijoita myös kirjeillä. MRA 28 §:n mukaisille tahoille varattiin mahdollisuus antaa ehdotusaineistosta lausunto.

Lausunnot ja muistutukset

Kaavaehdotuksesta annettiin neljä lausuntoa eikä siitä jätetty muistutuksia. PKS Sähkönsiirto Oy totesi lausunnossaan 5.5.2026 seuraavaa, että PKS Sähkönsiirron nykyinen keski- ja pienjännite-maakaapelit näyttäisivät jäävän uuden Kotalahdenkujan alle, joten katualuetta pitäisi siirtää. PKS Sähkönsiirto Oy myös toteaa, että sähkölinjojen ja laitteistojen siirtotyöt tullaan tekemään erillisellä kustannusarviolla sekä mahdollisella linjansiirtotarjouksella työn tilaajalle.

Lupa- ja valvontavirasto totesi lausunnossaan 12.5.2026 luonnosvaiheessa antamassaan lausunnossa esille nostamat asiat sekä ilmaisi kaava-aineiston täydennystarpeita luonnonsuojeluun ja pohjaveteen liittyvistä asioista.

Itä-Suomen elinvoimakeskus totesi lausunnossaan, että Itä-Suomen elinvoimakeskus tulee lisätä kaavan osallisiin. Lisäksi elinvoimakeskus huomautti tiesuunnitelman mukaisten Kaavintien eteläpään linjauksen sekä Kaavintien varrella lähellä Vt 9 risteystä olevan saattopysäköintialueen olevan ristiriidassa voimassaolevaan asemakaavaan.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo totesi lausunnossaan, että kaavan vaikutukset kulttuurihistoriallisiin arvoihin tulee kirjata kaavaselostukseen ja että arkeologisen kulttuuriperinnön käsittely on kaavaselostuksessa epäloogista.

Lausunnot sekä asemakaavoituksen vastineet on koottu kaavaselostuksen liitteeseen 7.

Muutokset asemakaavaehdotukseen, asemakaavan muutosehdotukseen ja asemakaavan kumoamiseen

Lausunnoissa kohdistui kaava-alueen laajuuteen, kaavamerkintöihin ja -määräyksiin liittyviä muutoksia. Lausuntojen johdosta kaavaehdotukseen tehtiin seuraavat muutokset:

- Kaava-aluetta on laajennettu idän suuntaan tiesuunnitelman mukaisten Kaavintien varren saattopysäköintialueen sekä Kaavintien eteläpäädyn linjauksen huomioimiseksi.
- Kaavaselostusta on päivitetty luonnonympäristön ja arkeologisen kulttuuriympäristön kuvausten sekä kaavan vaikutusten osalta.
- Hule- ja pohjavesiin liittyviin määräyksiin tehtiin lausuntojen mukaisia lisäyksiä ja muutoksia.

Lisäksi Osuuskauppa PeeÄssän kanssa käytyjen keskustelujen perusteella liikerakennusten korttelialueeksi muutettavan seurakuntatalon tontin tehokkuusluku on muutettu voimassa olevan asemakaavan mukaiseksi, joten tontin rakennusoikeus säilyy ennallaan.

Muutokset ovat teknisluonteisia korjauksia eikä asemakaavaehdotusta, asemakaavan muutosehdotusta ja asemakaavan kumoamista ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Toimivallan peruste

Alueidenkäyttölaki (132/1999) 52 §, Kuopion kaupungin hallintosäntö § 27.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakkoarviointilomake liitteenä. Kaavan mahdollistama Vt 9 rinnakkaisväylän toteuttaminen tehdyn tiesuunnitelmien mukaisena on ilmastopoliittisen ohjelman mukaista liikenteen sujuvoitumisen näkökulmasta. Vt 9:n uuden linjauksen ja rinnakkaisväylän toteuttaminen myös parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti polkupyöräilyn ja kävelyn osalta sekä vähentää liikennemelun määrää Riistaveden keskustan läheisyydessä. Kuukantien ja Hovinmäentien varrella olevien rakentamattomien teollisuustonttien kasvattaminen mahdollistaa nykyistä monipuolisemmin yritysten sijoittumista alueelle, joten kaavan yritysvaikutukset ovat positiivisia. Alueelle mahdollisesti sijoittuvien uusien yritysten lisäksi kaavassa osoitetut uudet asuintontit tukevat Riistaveden elinvoimaisuutta. Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia eri ihmisryhmiin. Kaavalla ei suojella Riistaveden seurakuntataloa, joten kaavalla on vähäinen kulttuuriympäristöarvoja heikentävä vaikutus.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueen tonttien vuokrasopimukset tarkistetaan vastaamaan asemakaavan muutosta.

Liitteet	1991/2023 Kaavakarttaehdotus
	1991/2023 Kaavaselostus
	1991/2023 Asemakaavan seurantalomake, liite 1
	1991/2023 Ote ajantasa-asemakaavasta ja poistettava asemakaava, liite 2
	1991/2023 Luonnosvaiheesta saadut lausunnot ja mielipiteet vastineineen, liite 3
	1991/2023 Riistaveden seurakuntatalon rakennusinventointi, Liite 4
	1991/2023 Liikennemeluselvitys, liite 5
	1991/2023 Vt 9 tiesuunnitelmaluonnoskartat, liite 6
	1991/2023 Ehdotusvaiheesta saadut lausunnot vastineineen, liite 7
	1991/2023 Tonttijakokartat
	1991/2023 Vaikutusten ennakkoarviointilomake

Päätöshistoria

Kaupunkirakennelautakunta 15.04.2026 § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

kaavoitusinsinööri Timo Könönen, puh. 044 718 5415

kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

1. Kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen ja asemakaavan kumoamisen nähtäville

2. Mikäli ehdotuksesta annetut lausunnot eivät anna aiheutta asian käsittelylle uudelleen kaupunkirakennelautakunnassa, lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy:
- a. asemakaavan, asemakaavan muutoksen ja asemakaavan kumoamisen
 - b. asemakaavaan liittyvän sitovan tonttijaon

Päätös

Merkitään, että puheenjohtaja Hilkka Kontiainen poistui esteellisenä (intressijäävi) kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Kokouksen puheenjohtajana tämän asian osalta toimi varapuheenjohtaja Mauno Kumpulainen.

Merkitään, että kaavoitusinsinööri Timo Könönen oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tiivistelmä

Asemakaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa laadittavan Vt 9:n tiesuunnitelman mukaiset muutokset Kaavintien ja Aittorannantien välillä sekä uusien asuin- ja yritystonttien sijoittaminen kaava-alueelle. Lisäksi mahdollistetaan Riistaveden seurakuntatalon tontin käyttötarkoituksen muuttaminen kaupallisille palveluille.

Kaava-alue

Suunnittelualue sijaitsee Riistaveden keskustaajaman Melalahden etelä- ja länsipuolella n. 35 km Kuopion keskustasta Joensuun suuntaan. Suunnittelualue sisältää Joensuuntien osuuden n. 100 m Laajalahdentien risteyksestä itään Kaavintien risteyksen lähetyvillä, osia Joensuuntien varrella olevista viheralueista Kaavintien ja Paksintien välillä, Hovinmäentien Vt 9:n nykyisen ja uuden linjauksen välillä, Kuukantien varrella olevat teollisuusalueet, Riistaveden seurakuntatalon tontin sekä osan Keskustien ja Kaavintien välillä olevaa Vaarunpuiston aluetta.

Laadintaperusteet, päätökset ja suunnitelmat

Kaavatyö on tullut vireille Kuopion kaupungin aloitteesta. Kaavan vireilletulovaiheen jälkeen kaava-alueeseen on lisätty Hovinmäentie Vt 9:n nykyisen ja suunnitellun linjauksen välillä, Kuukantien teollisuusalue, Joensuuntien viereisiä puistoalueita ja Kivisillan salmen länsipuolisia alueita sekä Osuuskauppa PeeÄssän aloitteesta Riistaveden seurakuntatalon tontti. Kaavatyö on sisältynyt vuosien 2023–2026 kaavoituskatsauksiin ja asemakaavoituksen työohjelmiin.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaavassa Melalahti on merkitty Riistaveden taajamana. Suunnittelualueen länsiosa sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaisen alueen tuntumaan, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Koko kaavamuuotosalue sisältyy myös Viitoskäytävän, ysikäytävän ja 23-kytävän kehittämisvyöhykkeeseen, jolla osoitetaan pääväyläasetuksen mukaisten valtatie 5 ja Savon

radan, valtatie 9 sekä valtatie 23 ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuun radan muodostamat ylimaakunnalliset aluekehittämisen ja elinkeinotoimintojen kehittämisvyöhykkeet.

Itä-Riistavesi, Melalahti yleiskaavassa suunnittelualan kaakkoisosan on merkitty lähivirkistysaluetta (VL) ja pientalovaltaista asuntoaluetta (AP). Riistaveden seurakuntatalon tontti sijaitsee yleiskaavaan merkityllä julkisten palvelujen ja hallinnon alueella (Y). Kuukantien teollisuusalue sisältyy yleiskaavaan merkittyyn laajempaan alueeseen, jolla on vaihtoehtoisina käyttötarkoituksina pientalovaltainen asuntoalue tai ympäristöhaiirioita aiheuttamattoman teollisuuden alue (AP/TY). Joensuuntien ja Hovinmäentien risteyskohdalla sekä suunnittelualan länsiosassa on myös maa- ja metsätalousaluetta (M). Valtatie 9:n uusi linjaus Melalahden kohdalla on osoitettu valtakunnallisena tienä (VT) ja nykyinen linjaus on osoitettu Kaavintien ja Laajalahdentien risteyskohdalla yhdistieksi (YT).

Voimassa olevassa asemakaavassa Kuukantien varrella olevien korttelien 36 ja 37 käyttötarkoitus on osoitettu asemakaavassa teollisuus ja varistorakennusten korttelialueeksi (T-6). Riistaveden seurakuntatalon tontti on merkitty kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi (YK) ja Keskustien vastapuolella Riistavedentien eteläpuolella oleva korttelin 8 osa kunnallisteknillisten rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (Yt). Suunnittelualueelle on merkitty puistoaluetta (VP, vanha merkintä PI) kaakkoisosan on Vaarun-puistoon sekä keskiosan Kuukanpuistoon ja Paksunvaarunpuistoon. Lisäksi kaava-alueeseen sisältyy pienet alueet Paksintien katualuetta ja sen viereistä Paksinvaarunpuiston lähivirkistys- aluetta (VL). Joensuuntie on osin osoitettu kauttakulku- tai sisääntulotieksi suoja- ja näkemäalueineen (LT, nykyisin maantien alue). Keskustie, Kuukantie ja suurin osa Hovinmäentiestä ovat katualuetta. Osa Hovinmäentiestä ja Joensuuntiestä sekä koko suunnittelualan länsiosa ovat asemakaavoittamatonta aluetta.

Nykyinen tilanne

Kuukantien varren teollisuusalueen rakennukset ovat hallimaisia satula- ja pulpettikattoisia teollisuusrakennuksia, jotka ovat valmistuneet 1980–2010 -luvuilla. Keskustien varrella oleva Riistaveden seurakuntatalo on valmistunut vuonna 1985. Riistaveden kirkon länsipuolella oleva vanha kivilta on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde.

Suunnittelualan rakentamattomat alueet ovat tavanomaista mäntyvaltaista talousmetsää. Alueella ei ole merkittäviä luontoarvoja.

Maanomistus

Suunnittelualueesta suurimman osan omistaa kaupunki. Joensuuntie on Väyläviraston omistuksessa. Riistaveden seurakuntatalon tontin omistaa Kuopion evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä, joka on valtuuttanut Osuuskauppa PeeÄssän tekemään kiinteistöä koskevan kaavamuutoshakemuksen. Hovinmäentiestä n 55 m matkalta Joensuuntien risteyksessä ja asemakaavoittamattomalla alueella oleva länsipääty sekä rinnakkaisväylän läntisen liittymän alue ovat yksityisomistuksessa olevalla maalla.

Asemakaavaehdotus, asemakaavan muutosehdotus ja asemakaavan kumoaminen

Asemakaavalla, asemakaavan muutoksella ja asemakaavan kumoamisella mahdollistetaan Riistaveden taajaman kohdalle laaditun Vt 9 tiesuunnitelman hyväksyminen ja siten Vt 9 uuden linjauksen ja rinnakkaisväylän toteutus. Samalla Riistaveden keskustan ja yhtenäiskoulun läheisyyteen muodostetaan uusia pientalojen korttelialueita (AP), Riistavedentien varrelle kaakkoispäätyyn erillispientalojen korttelialue (AO) sekä laajennetaan maltillisesti Kuukantien lounaispuoleista teollisuuskorttelia 37 (T-19 ja TY) n. 0,9 ha. Lisäksi Riistaveden seurakuntatalon tontin käyttötarkoitus muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi (KL). Kuukantien koillispuolella olevasta korttelista 36 puolestaan muutetaan Kuukan sahan viereinen rakentamaton n. 1,5 ha suuruinen teollisuustontti (T-6) osaksi uutta AP-korttelia 57 sekä Kuukan sahan tontin ja 57 välistä suojaviheraluetta (EV). Asemakaavatyö mahdollistaa n. 23 omakotitontin rakentamisen, joista AP-korttelialueille sijoittuville olisi mahdollista rakentaa vaihtoehtoisesti pari- tai rivitalo. Asemakaavatyön nettovaikutuksena yritysalueiden pinta-ala vähenee n. 0,1 ha.

Rinnakkaisväyläksi jäävä osuus Vt 9 nykyisestä linjauksesta sekä tarvittavat muutokset katuverkossa osoitetaan katualueina. Rinnakkaisväyläksi muutettava osuus Vt 9 nykyisestä linjauksesta nimetään Melalahdenkaduksi. Kaavan toteuttaminen vaatii myös Aittorannantien kääntämistä nykyiselle Vt 9 linjaukselle Riistaveden keskustan suuntaan ja liittymään Vt 9 uudelle linjaukselle Tomperinniementien ja Virransuuntien risteyksen tietämillä. Melalahdenkatu on osoitettu Paksintien ja Aittorannantien uuden linjauksen välillä katualueen osaksi, joka toteutetaan yhteisen katutilan periaatteella (k-yht) ja toteutettavan ns. kylätienä.

Asemakaavaa kumotaan Vt 9:n lounaispuolella Hovinmäentiestä kaakkoon. Kumottavassa asemakaavassa alue on osoitettu Vt 9:n kauttakulku- tai sisääntulotieksi suoja- ja näkemäalueineen (LT, nykyisin maantien alue) ja se on yksityisomistuksessa.

Käsittelyvaiheet

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vireilletuloaineisto on annettu kaupunkirakennelautakunnalle tiedoksi 29.3.2023. Aineisto on ollut nähtävänä vireilletulokuulutuksen nähtävilläolon yhteydessä 5.4.–5.5.2023. Vireilletuloaineistosta jätettiin nähtävilläolona yksi lausunto. Vireilletuloaineistosta ei saatu mielipiteitä. Kaavoituksen aloituskokous on pidetty 3.5.2023.

Kaupunkirakennelautakunta päätti asettaa asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosaineiston nähtäville 20.8.2025. Luonnosaineisto on ollut nähtävillä 27.8.–26.9.2025 ja aineistosta on järjestetty tiedotus- ja keskustelutilaisuus sidosryhmille 11.9.2025. Luonnosaineistoa esiteltiin yleisötilaisuudessa Riistaveden yhtenäiskoululla 3.9.2025. Luonnosaineistosta on saatu kolme lausuntoa ja yksi mielipide. Ehdotusaineisto on laadittu saatujen lausuntojen ja mielipiteen sekä käytyjen neuvottelujen pohjalta.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkirakennelautakunnan hyväksymä asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus ja sitova tonttijako asetetaan julkisesti nähtäville.

Toimivallan peruste

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakkoarviointilomake liitteenä. Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaisi Vt 9:n parantamishankkeessa laadittavan tiesuunnitelman hyväksymisen ja toteuttamisen, uusien asuin- ja yritystonttien sijoittamisen alueelle sekä kaupallisten toimintojen sijoittamisen Riistaveden seurakuntatalon tontille. Liikenteen kannalta merkittävänä muutoksia liikennemäärät erityisesti raskaan liikenteen osalta vähenisivät rinnakkaisväyläksi jäävältä Vt 9:n osuudelta ja kevyen liikenteen kulkuväylien laajuus, laatu ja turvallisuus paranisi uudella Vartialan ja Hiidenlahdentien välisellä yhtenäisellä kulkureitillä.